

Information till forskningspersonerna

Vill du delta i forskningsprojektet *Säker och rättvis AI-baserad drogdetektion*? I det här dokumentet får du information om projektet och om vad det innebär att delta.

Vad är det för projekt och varför vill ni att jag ska delta?

Sverige hade 2018 den högsta narkotikarelaterade dödligheten i Europa, 81 dödsfall per miljon invånare. Det är nästan fyra gånger mer än EU-snittet. Under 2019 var 10 % av alla trafikolyckor narkotikarelaterade. Polisen ser också att rattfylleri under påverkan av narkotika ökat med 38% de senaste åren, samtidigt som rattfylleriet under påverkan av alkohol minskat. Idag används framförallt urinprov i Sverige för att drogtesta en person, en metod som är tidskrävande, icke hållbar och framförallt integritetskränkande. En digital metod för att detektera narkotikapåverkan skulle göra stor samhällsnytta. Det skulle bli en möjliggörande faktor för att implementera drogtester i fordon i syfte att få ner antalet dödade och skadade i trafiken och ge rättsvårdande myndigheter ett sållningsinstrument för att lättare identifiera narkotikapåverkade personer.

För att kunna utveckla en digital metod för att detektera drogpåverkan behövs data i form av korta filmsekvenser på drogpåverkade och icke drogpåverkade personers ögonområden. Syftet med insamlingen av data är att utveckla en mjukvara som ska kunna lära sig skilja ett narkotikapåverkat öga från ett icke narkotikapåverkat öga.

Medverkan i forskningsprojektet är frivilligt och du som inte nyttjar narkotika kan anmäla dig via info@eyescanner.se. Om du befinner dig i en situation där narkotika bedöms kunna förekomma eller om du har en pågående behandling för ditt nyttjande av narkotika har du fått frågan om deltagande av vårdpersonal.

Forskningshuvudman för projektet är Eyescanner Technology. Forskningen görs i samarbete med Sahlgrenska Universitetssjukhus, RISE forskningsinstitut, Qamcom research & technology.

Hur går studien till?

Ditt deltagande innebär att ditt ansikte, med fokus på ögonområdet, blir filmat i cirka 30 sekunder med hjälp av en mobilkamera. I samband med filmningen kommer du att utföra några enkla rörelser med ögonen. Filmningen sker med ett avstånd på cirka en meter. Beroende på vilken urvalsgrupp du tillhör kommer du få genomföra en eller två filmningar. Du kommer behöva svara på frågor om ålder och kön, om du äter någon narkotikaklassad medicin, ditt eventuella intag av alkohol, socker eller energidryck samma dag som din medverkan. Efter filmningen kommer ögonområdet klippas ut från filmen. Det är endast ögonområdet som kommer att analyseras.

Möjliga följder och risker med att delta i studien

Studien bedöms som riskfri då den inte innebär något fysiskt ingrepp på dig som testperson. Har du upplevelser av obehag vid filmning med mobilkamera så bör du avstå deltagandet i studien. Om du under testsituationen känner obehag kan du närsomhelst avbryta. Känner du i efterhand negativa känslomässiga effekter kopplade till testsituationen återkom till forskningsansvarig så erbjuder vi dig samtalsstöd med en leg. psykolog.

Vad händer med mina uppgifter?

Projektet kommer att samla in och registrera information om dig. Den information som analyseras är endast en urklippad filmsekvens av ditt ögonområde samt information kring kön, ålder, eventuell medicinering samt resultat av urinprov om ett sådant lämnas.

Information och filmsekvenser pseudonymiseras och lagras i krypterade filer som endast projektledare och ansvarig forskare har tillgång till.

Varje filmsekvens av ögonområdet får en testkod. Koden kopplas till information om kön och ålder. Testkoden kopplas därefter till resultat av urinprov om ett sådant lämnas.

Filmsekvensen sparas separat på en krypterad, icke molnbaserad server hos forskningsinstitutet RISE eller SU beroende på urvalsgrupp. Uppgifterna kommer behandlas med hög sekretess så att inte obehöriga kan ta del av de. När projektet avslutats kommer det som samlats in och behandlats i projektet att sparas i 10 år. Om materialet bedöms ha ett bestående värde kommer det att bevaras för framtiden.

Ansvarig för dina personuppgifter är Eyescanner Technology Sweden AB. Enligt EU:s dataskyddsförordning har du rätt att kostnadsfritt få ta del av de uppgifter om dig som hanteras i studien, och vid behov få eventuella fel rättade. Du kan också begära att uppgifter om dig raderas samt att behandlingen av dina personuppgifter begränsas. Rätten till radering och till begränsning av behandling av personuppgifter gäller dock inte när uppgifterna är nödvändiga för den aktuella forskningen. Om du vill ta del av uppgifterna ska du kontakta Olof Mogren på RISE (olof.mogren@ri.se). Dataskyddsombud nås på 08-657 61 00. Om du är missnöjd med hur dina personuppgifter behandlas har du rätt att ge in klagomål till Integritetsskyddsmyndigheten, som är tillsynsmyndighet.

Hur får jag information om resultatet av studien?

När forskningen är avslutad kommer du som deltagare kunna ta del av resultatet genom att läsa de vetenskapliga artiklar som kommer att publiceras. Som deltagare kommer du inte kunna ta del av dina individuella resultat då de inte är personuppgifts kopplade. Studien kommer enbart fokusera på hur narkotikan ger en påverkan på ögonområdet. Inga övriga fynd kommer tas i beaktande.

Försäkring och ersättning

Du som medverkar i studien erhåller ett presentkort på Ica á 200 kr. Det kommer även att finnas ett försäkringsskydd för dig som är deltagande forskningsperson.

Deltagandet är frivilligt

Ditt deltagande är frivilligt och du kan när som helst välja att avbryta deltagandet. Om du väljer att inte delta eller vill avbryta ditt deltagande behöver du inte uppge varför, och det kommer inte påverka eventuellt pågående vård eller behandling.

Om du vill avbryta ditt deltagande ska du kontakta den ansvariga för studien (se nedan).

Ansvariga för studien

Huvudansvarig forskare för studien är Olof Mogren, RISE, olof.mogren@ri.se / 010-5165000.

Ansvarig för studien är Jenny Johansson, leg. psykolog, info@eyescanner.se.